

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravništvu „DOMOLJUBA“ Stolni trg št. 6. — Namaniła se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 13.

V Ljubljani, 7. julija 1892.

Letnik V.

Na I. slovenski katoliški shod!

Slovinci! Izredni časi imajo izredne potrebe, katere zahtevajo izrednega, nenavadnega delovanja. Dandanes imamo take čase. Današnje dōbo smemo imenovati nekako pripravljanje na odločilni boj med Kristom in Antikristom, med načeli krščanskimi in protikrščanskimi.

Nasprotniki-brezverci dobro umevajo svojo nalogo. Marljivo se zbirajo, razumno se vrejujejo in primerno si razdeljujejo delo. Vsled tega živahnega delovanja je njih moč velika. Večinoma povsod so si pridobili v svojo oblast vzgojo človeštva, zakonodajalne zbornice, časopisje, meč in denar.

Dasi se nasledki brezverstva kažejo v neavbljivih, žalostnih podobah ne le v duševnem, marveč vzlasti tudi v gmotnem oziru, vendar je človeštvo vzgojevano po brezverskih načelih duševno že tako onemoglo, da še vedno dere za njim v svoj — propad.

Tej razjedajoči sili nasproti deluje že 19 vekov katoliška cerkev. In ko dandanes gleda te žalostne razmere, toži, kakor nekđaj Gospod, rekoč: „Množice se mi smilijo“. Zato cerkev kliče na delo vse svoje zveste: „Zbirajte se, družite se, delajte, da rešite, kar je rešiti mogoče!“

Tako kliče Leon XIII., slavnovladajoči papež, katoličane na delo. Med drugim priporoča jim v ta namen vzlasti katoliške shode, kjer se javno razodeva katoliška zavest, odkoder se katoliško prepričanje in delovanje tako vspešno razširja med ljudstva.

Hvala Bogu, da med Slovenci brezverstvo nima onega pogubnega vpliva, kakor drugod. A tajiti ne smemo in ne moremo, da tudi med Slovence sili brezverski duh. Nevarnost je vedno večja, zato treba delovati o pravem času, da se poživlja in prenavlja tudi v prihodnje katoliško prepričanje in katoliško življenje v vseh slojih slovenskega ljudstva.

Ta misel je rodila prepričanje, da je tudi za Slovence potreben katol. shod. — Osnovni odbor, ki se je ustanovil v ta namen, dovršil je najpotrebnejše priprave in danes stopi pred Slovence ter jih vabi na I. slovenski katoliški shod, ki se bo vršil v Ljubljani dné 30. in 31. avgusta t. l. po točno določenem programu.

Slovinci! I. slovenski katoliški shod v Ljubljani naj spričuje, da živi med nami še vedno isto katoliško prepričanje, s katerim se je naš narod odlikoval vsa stoletja, odkar je vstopil v katoliško cerkev. Ta shod naj bo svetu porok, da Slovenci tudi v sedanjih časih ostanemo zvesti načelom katoliške vere, ter da smo pripravljene vse storiti, da ta načela ostanejo v veljavi pri našem ljudstvu za vselej.

V ta namen pa nam treba: **Jasnosti o naših namenih in sredstvih.** — Medsebojni razgovori umnih mož zbranih na katoliškem shodu k temu gotovo mnogo pripomorejo.

Treba nam je **navdušenja za našo sveto stvar.** In kaj naj nas bolj navdušuje, kakor v obilnem številu zbrani rojaki, ki so v svojem prepričanju in v svojih namenih vsi enega duha in enega srca, pripravljene, da ponesejo seboj sklepe katoliškega shoda ter jih širijo in jim veljavo pridobivajo med drugimi svojimi rojaki!

Treba nam je pred vsem **jedinstvi in složnega delovanja**. — Osnovni odbor vabi zato vse Slovence na katoliški shod ter bo še posebno povabil vse zakonodajalne zastopnike slovenskega ljudstva. Za slogo na podlagi načel katoliške vere delovati, za to jedinstvo navduševati, to je posebno važen namen katoliškemu shodu. Najlepše bi bil dosežen namen I. slovenskemu katoliškemu shodu, ko bi bila dosežena ta jedinstvo med Slovenci. Naj bi pač vsak zavedni Slovenec deloval na to, da se taka jedinstvo vstvari in ohrani med Slovenci, ker le v tej jedinstvi je mogoče v resnici koristno delovati za naš narod, le v tej jedinstvi je mogoče narodu slovenskemu ohraniti njegov narodni obstanek.

Katoličani Slovenci! Pridite v obilnem številu na I. slovenski katoliški shod. Razpravljale se bodo na tem shodu stvari, ki zanimajo vsakega zavednega Slovenca.

Kmet, rokodelc in delavec, prijatelj šole, vede in umetnosti, pospeševatelj poštenega tiska in katoliškega življenja, z besedo: vsak pravi prijatelj dušnega in gmotnega napredka med Slovenci našel bo na katoliškem shodu mnogo zanimivega in koristnega.

Katoliški Slovenci pokažimo na I. slovenskem katoliškem shodu, da smo in da vedno ostanemo zvesti sinovi svojemu Bogu in svojemu domu ter da hočemo, kakor to zahtevajo sedanje razmere, na podlagi načel naše katoliške vere, skupno in jedinstveno delovati za duševni in gmotni napredek svojega ljubljene naroda!

V Ljubljani, dne 18. junija 1892.

Osnovni odbor
za I. slovenski katoliški shod.

Kaj je novega po svetu?

Dne 5. julija vzlasti Slovani slovesno obhajamo god blagovestnikov svetnikov *Cirila in Metoda*. Zahvalnim srcem spominjamo se posebnosti tega praznika, koliko da sta se

trudila sv. Ciril in Metod za razširjanje in vtrjevanje svete katoliške vere med slovanskimi rodovi. V spominu nam je trpljenje, zaničevanje, obrekovanje, ječa, vse to je bilo

Listek.

Kresni venec.

Iz češkega preložil —l—

Bil je lep kresni večer in na loki za vasjo je bilo vse živo.

•Dekleta, katera izmed nas bo najprej imela poročni venec — jaz mislim, da bom prva?•

•Kaj? — Ti tako zbiraš vsako leto —• odgovarjala je druga.

•A vendar ne more dobiti ženina,• dodala je tretja.

•Da, — toda našel se bo vendar-le,• zagovarja se prva ter teka po trati med rožami in si izbira najlepših cvetov.

•Vprašaj Bernardovo Marino, kako se dobivajo ženini. Ona ima kar dva; morda ti jednega prepusti?•

•Vsaj res, z Martinom sta sedaj razdvoje — prehitijo in tvoj bode.•

•Pustite to, vsaj vidite, kako se Tini Marine najboljše prijateljici čelo temni. Rajši hitimo, da nabere dovolj cvetic, predno pridejo fantje iz vasi.

Sedaj se dekletom zbranim na zelenici približa tudi Marina Bernardova.

•Glejte, Marina gre tudi iskat cvetja.•

•Kolikrat bo pač Marina vrgla venec na vrbo, da ji obvisi med vejami?•

•Vsaj njen novi ženin, oni gospodič iz mesta, se vojakov ni doslužil.•

•Kaj na tem? — Da bi le venec obvisel na vrbi.•

•Gotovo je boljše, kakor da bi ga čez zagnela.•

•Toda, ako ji pade v potok, umrla bo še to leto.•

•Pojdite, pojdite s takim govorjenjem, to so vraže,“ klicala je tovarišicam Marina, ki je med tem prispela na trato.

•Vraže? — Ana Veselova je lani na kresni večer tudi še venec metala na vrbo; bila je zdrava kakor riba, a o Svečnici smo jo že pokopali. In če so to le vraže, kaj si prišla, da z nami poskušaš svojo srečo in ugibaš svojo prihodnost?•

•Meni je to le za kratek čas,• odgovarja Marina ter hiti nabirat cvetov. Kmalu jih je imela polno narotje, kakor druge. Bil je pa tudi že zadnji čas, ker fantje so že zapeli na vasi in kmalu so bili na trati,

Tudi mladeniči so trgali cvetje ter so je izročali deklicam, ki so cvetke zanje povijale v šopke.

v delež svetnikoma, ki sta delovala za katoliško vero. Ne pozabimo i mi teh naporov svetih blagovestnikov! Vera katoliška, za katero sta toliko trpela sv. Ciril in Metod, bodi nam sveta nad vse! Prešinjajo naj njeni nauki vse naše zasebno in javno življenje. Draga nam bodi pa tudi beseda domača, slovenska, kateri sta pridobila imenovana svetnika najljubše odlikovanje, da sta namreč smela božjo službo opravljati v slovenskem jeziku! — *Avstrijski Slovani* bolj otožni nego veseli praznujemo letos god svojih blagovestnikov. Tužno je pred vsem to, da se liberalizem z vedno večjo silo zajeda tudi med avstrijske Slovane, ter glóje kakor črv na narodnem telesu slovenskem. Poleg tega pa imamo Slovani polno strupenih nasprotnikov, ki nam delajo škodo, kjer le morejo. Uprav sedaj delajo nemški liberalci po Avstriji velik šum, ker je vlada par neznatnih drobtin vrgla Slovence, katerih zastopniki jo v državnem zboru s tolikim samozatajevanjem podpirajo že leta in leta. Nemški liberalci kričé, da vlada stiska Nemce ter da jih hoče posloveniti. To je kakor basen o volku, kateremu je baje ovca kalila vodo, dasi je bil volk bližje izvira, nego li ovca. Zdi se pa, da je ta šum še le pričetek viharjev, ki se zbirajo nad nami. Govoré namreč, da morda pride na mesto kranjskega deželnega predsednika znani politični izdajica slovenski, nemški baron Zvegelj, ki je nekdanj kot slovensk mladenič opeval Slovenijo, a ji je sedaj jedeh najbolj zagrizenih in nevarnih nasprotnikov. Upamo, da se to ne zgodi. Ako se pa vresniči, tedaj treba se pripraviti nam na hude poskušnje. Dal Bog, da bi Slovenci v vedno živem versko-nravnem življenju zajemali močij za svoje velevažne na-

loge. Skrb prijateljem našega ljudstva torej bode na to stran vtrjevati naš narod, ker so od tega bistveno odvisne dobre gospodarske razmere. Verem, varčen, skromen, podučen narod nikdar ne bo podlaga tujčevi péti! — V *državnem zboru* še vedno kujejo nov denar. Ta mesec bo posvetovanje sklenjeno in postava gotovo vsprejeta. Njen dobiček za ljudstvo bodo — novi davki. — Znani *Bismark*, zakleti sovražnik Avstrije, je bival pretekli mesec na Dunaju. Mnogi dunajski Nemci, ki poželjivo škilijo čez mejo na Nemško ter bi rajše danes nego jutri prišli pod nemško pikelhavbo, pozdravljali so ga tako, kakor bi se bil pripeljal rešitelj Avstrije, ne pa njen največji sovražnik. Kak krik bi bil, ko bi bili Slovani tako pozdravili kakega ruskega državnika! To bi bili vsi državni izdajice. Nemcem je pa vse doroljivo. Pravijo, da je bil cesar zelo užaljen zaradi tega Bismarkovega šuma na Dunaju. — V *Be'giji* so pri volitvah v zbornico zmagali katoliki. Večine dveh tretjin sicer nimajo, da bi mogli sami spreminjati ustavo, pa zato tudi odgovornosti nimajo sami. — Na *Angleškem* imajo sedaj volitve. Boj med strankami je hud in nič se še ne more vedeti, ali ohrani dosedanja vlada večino, ali pa pride na krmilo stari Gladstone. — Na *Francoškem* razmere vedno hitreje zoré. Krščanstvo in novo paganstvo sta si ondi v silnem boju. Kako da napreduje novo paganstvo, razvidi se iz naslednjega: V Parizu ena četrtnina novorojencev ni več krščenih, ena tretjina otrok se pokazi na brezverskih šolah, da nikoli ne prejmejo prvega sv. obhajila, ena četrtnina zakonov in pogrebov izvrši se brez cerkvenega blagoslova. To je sad liberalizma, kakorš'n se bo pokazal povsod, kjer liberalci dobé vso oblast v roke.

Med fanti je bil tudi Zabukovčev Martin, čvrst mladenič, iz bogate hiše, jedini sin staršev, ki so ga že naganjali, naj kmalu nevesto privede v hišo

Martin je imel nevest mnogo na ponudbo od blizo in daleč, bogate in lepe, toda on se ni mnogo menil zanje. Martin je imel že odbrano nevesto. To je bila Bernardova Marina. Njeni starši so imeli tudi lep kmetski dom, a ljudje so govorili, da je zelo zadolžen.

Stari Zabukovec zato s prva ni bil zadovoljen z Martinovo nevesto; zdela se mu je prerевна. A naposled se je sprijaznil z njo. Mislil si je: »Kaj hočem, saj bo Martin sam sebi gospodaril in kar si bo izbral, to bode imel. Sploh pa se Marini Bernardovi ne more nič reči; pridna je in molitevna, tudi na gospodinjstvo se dobro razume. To pa je boljši, pravijo, kakor če bi na vozovih pripeljala denarja seboj.«

Tako je Zabukovec oče sebe tolažil, tako se je izgovarjal svojim sosedom, ako so ga zaradi tega poprijemali. Čudno se mu je pa zdelo, kako je to, da Martin ženitev odklada od leta do leta. Posebno pa je bil še oče vznemirjen zadnji čas. Zdela se mu je namreč, da se je v malo tednih Martin ves spremenil. Poprej vedno živ in vesel, hodil je sedaj okrog hiše otožen in zamisljen.

Tudi na kresni večer je Martin edini med tovariši, ki nič ne govori. Molčé je on natrgal nekaj cvetov ter jih je nesel Marini.

»Marina, ali mi boš napravila šopek?« to so bile nocoj prve Martinove besede.

»Ne bom ti ga naredila«, odgovori Marina pikro.

»Zakaj ne? Vsaj ti nisem nič hudega storil.«

»Storil ali ne storil! To je vse jedno!«

Po teh rezkih besedah Marina vstane ter se presede prav na konec trate ob potok, tako da je bila nekoliko ločena od družih deklet.

Tovariši so se seveda smejali Martinu, dekleta pa so mu hotelé postreči in nabrane cvetice poviti v šopek. A Martin se ni zmenil ne za tovariše ne za dekleta. Bil je zelo osupel. Vkljub temu, da ga je Marina očitno tako hudo razžalila, stopil je vendar za njo proti potoku.

»Marina!« pokliče jo Martin.

Marina se ozre proti njemu, rekoč:

»Kaj hodiš za menoj? Ali ti nisem povedala že včeraj, da je najine zveze konec?«

»To si sicer povedala, a svetoval sem ti, da bi pustila znanje z onim mestnim gospodičem.«

»Jaz ga ne pustim. Ti pa si lahko zbereš drugo, bogatejšo. Tvoj oče tako ni zadovoljen, da bi pripeljal na dom mene berasko nevesto.«

Kaj je novega po Slovenskem?

Iz Ribnice, 14. junija. Pri pastoralni konferenci dné 1. junija sklenilo se je v praznik sv. Trojice prirediti katoliški shod za dekanijo ribniško. Shod se je vršil ne pričakovano sijajno. Iz domače in iz sosednih šest duhovnij zbrali so se odlični možje, med njimi več duhovnikov, učiteljev, županov in občinskih odbornikov.

Gosp. dekan M. Povše, kot predsednik osnovalnemu shodu, otvori zborovanje, izraža svojo radost na toliki udeležbi, ter pojasnjuje pomen katoliških shodov sploh, zlasti pa prvega katoliškega shoda v Ljubljani. Dandanes družijo se vse. Družijo se obrtniki, da se posvetujejo, kako bi jim bilo možno izboljšati svoje stanje; družijo se kmetje po kmetijskih družbah, ter se posvetujejo, kako bi svojo zemljo vedno bolj in bolj plodovito naredili. Zbirajo se politiki ter se po svojih shodih posvetujejo, kake postave naj se dajejo, da dosežejo namen, ki ga imajo pred očmi; združujejo se učenjaki ter se o svojih strokah posvetujejo, kateri pripomočki bi jim pospeševali vednost, učenost in umetelnost.

Tako se različni stanovi vsak po svojih potrebah združujejo in posvetujejo. Zakaj bi se enkrat tudi ne združili in posvetovali mi katoliki? Saj imamo tudi mi katoliki svoje nazore, ki si jih pridobivamo iz svoje katoliške vere; saj imamo tudi mi katoliki svoje potrebe in težnje ne le za posameznika, ampak tudi za celo družbo. Te potrebe narekuje nam sv. vera. Duh te vere mora prešinjati ne le samo življenje posameznika, ampak tudi življenje cele družbe.

»To ni res,« odgovori Martin. »Moj oče te imajo radi in želé, da se vzameva čem preje tem bolje.«

»Sedaj morda tako mislijo oče, ker si jih ti pregovoril.«

»Ne! Nisem jih pregovarjal. In ako bi jih bil, storil bi bil to zaradi tebe.«

Med tem pa je vaška mladina pričela igro navadno na kresni večer. Obrnjeni s hrbtom proti vrbi metali so nazaj čez glavo narejene vence, drugi pa so glasno šteli, kolikratov je moral kedo vreči, predno je venec obvisel na vrbovi veji. Smeha je bilo mnogo pri tej igri. Posebno je mladina nagajala Tini, kateri jedini ni hotel venec obviseti na vrbi. »Ha, ha, ti boš še dolgo čakala na ženina. Najbrže, da ga za te nikoli ne bo!« Tina se je sicer izgovarjala, da so to prazne vraže; v srcu jo je pa vendar bolelo, da ni tudi njeni venec obvisel na veji.

Med zadnjimi, ki so poskušali svojo srečo, je bila Marina. Vrgla je venec visoko. Priletel je čez vrbo in padel je na ličje ob potoku. Marina se prestraši, ko zagleda svoj venec skoro v vodi. Spomnila se je, kaj pomeni venec, ako pade v vodo. Hitro se je vzdramila, pobrala venec ter z njim zopet poskušala svojo srečo.

Pozno zvečer že so skončali igro. Prižgani kres je že skoro ugasel. Razhajali so se domov. Vsak je

Človek navezan je na družbo in kot tak ima svoj dom. Mi imamo svoj dom tukaj na Kraunjskem. Našega jezika in naše narodnosti, naši slovenski bratje bivajo okrog nas v sosednih deželah. Kot Slovenci imamo pravico tirjati, da se milemu našemu materinemu jeziku stalno in neomejljivo odpró vrata po uradnih, da se otroci naši poučujejo po šolah v tem materinem jeziku.

Mi smo pa tudi del velike družine, smo mahoi narod med mnogimi večjimi narodi, združenimi pod žezlom našega našega vladarja Franca Jožefa I., ki z enako očetovsko ljubeznijo objema vse svoje narode. Mi imamo dolžnost, temu svojemu presvetlemu vladarju otroško ljubezen in udanost, zvesto pokorščino in globoko spoštovanje vedno skazovati.

S temi nazori bavil se bo prvi katoliški shod v Ljubljani. Družil bo nas Slovence pod starim gésлом: »Ves za vero, dom in cesarja!«

Čast. gosp. dr. Jan. Ev. Krek pojasnjuje žalostne posledice liberalizma za družino, občino, narod in državo. Liberalizem še ni star, a storil je že mnogo zlá. Načelo mu je razdvajati: »Vsak sam za se!« Načelo to rodilo je svobodno produkcijo, svobodno konkurenco, kot posledico zatiranje delavcev in malega obrta po kapitalizmu, v zvezi s tem je največji materijalizem z načelom: »Denar je vse!« Pogubno deloval je za kmetijski stan, svoboda rodila je razkosavanje zemljišč, nakopala mu dolgove in revščino.

Velika mesta izsesavajo delavne moči po svojih tovarnah, da kmet za drag denar ne more dobiti delavcev,

nesel seboj svoj venec, da ga doma dene pod zglavje in na njem zaspi. V sanjah na kresni večer govorili so, da se jim pokaže podoba onega, ki jim prinese poročni venec . . .

* * *

Mного se je čez leto spremenilo v Lenkoveh. Posebno pri Bernardovih je bilo vse predrugačeno. Lepi dom so jim prodali upniki; z ostalim denarjem kupili so si Bernardovi Tonačevo kajzico na koncu vasi. —

Zopet je bil kresni večer. Po stari navadi je bila vaška mladina zbrana na loki zunaj vasi. Zopet so metali vence na vrbove veje in poskušali svojo srečo.

Tina tudi letos nima sreče; vse se ji smeja, ker je tako nevkretna. Bernardove Marine ni bilo več med igralci. Že jedno leto bo kmalu, odkar je odšla v mesto učiti se in izobraževati. Tako je namreč hotel oni gospod iz mesta, kateremu je Marina, vse zaupala, celo svoje srce. A gospodič iz mesta šel je v drugo mesto. Ni duha ni sluha ni bilo za njim. Marina je ostala sama — na smodišču. Bolelo jo je to hudo v srce. Stradala je, očitala si je, da je sama kriva, ker je zavrgla poštenege Martina. Dovolj je bilo leto dnij in Marina poprej trdno ko jeklo, bolela je nevarno in zdravniki so bili obupali nad njo. Sramovala se je iti domov, a kam je hotela

da dobri posli od dne do dne postajajo redkejši. Liberalizem zajedel se je tudi v naše postavodajalstvo. Med drugimi izgledi navaja domovinsko postavo, po kateri ima občina človeka, ki je leta in leta preživel v tujini, tam porabil najboljše svoje moči, katerega ni mogla pridržati doma, oskrbovati na stare dni. Združeni so naši nasprotniki, katere vodi framasonstvo; pod pogubnimi načeli družijo se tlačene žrtve liberalizma v socijalni demokraciji, ki se skuša vtihotapiti tudi med kmetско ljudstvo.

Zato se združimo tudi mi katoliki, kot svobodni možje se zavežimo med seboj z edino trdno, močno vezjo vere, upanja in ljubezni. Iz tega izprevidite, da mi duhovniki ne delamo zá-se, kakor kričé naši nasprotniki; blagor ljudstva nam je pri srcu, ker ravnamo se po géslu: „Eden za vse, vsi za enega!“

Čast. gosp. kapelan Pešec pojasnjuje, zakaj mi katoliki zahtevamo versko šolo. Mi ne kratimo nikomur pravice; zahtevamo, da se naši otroci odgajajo v duhu vere katoliške. Le vera vzgaja značaje, značajev treba nam je v vseh stanovih. Pri nas na Kranjskem ne čutimo še tako živo potrebe verske šole, kakor drugod. Da je bolje v tej zadevi, ni zasluga naše šolske postave, ampak zasluga vernega našega naroda, ki strogo čuva versko svojo zavest. Mi hočemo v postavi zagotovljeno imeti versko odgojo, da se ves ponk vravná v duhu sv. vere katoliške, da učitelj duhovniku v šoli ne dela ovir, kajti le če duhovnik in učitelj delujeta složno, doseгла bo šola svoj namen.

O tisku zlasti časnikarstva govoril je čast. gospod župnik J. Brencé. V poljudni besedi razlagal je velik vpliv časnikarstva, iz lastne skušnje navel je dva vzgleda, koliko škoduje slabo časnikarstvo.

Govorom sledilo je burno odobravanje, resolucije pripravljalnega odbora sprejete so bile enoglasno.

Gosp. trgovec J. Šega zahvali se v imenu navzočih gg. govornikom.

V pripravljalni odbor izvoljeni so bili gg.: M. Povše, J. Klun, J. Bobek, J. Šega, Drobnič, Fr. Berdavs, Jože Steh, M. Oblak, J. Brencé, Udovič, Pešec, Pavčič, J. Mrhar, J. Jaklič in Petrič.

Predsednikom izvoljen bil je preč. g. dekan M. Povše.

Po dokončanem dnevnem redu sklenil je gosp. predsednik zborovanje s „slava“-klici Leonu XIII. in cesarju Frančišku Josipu I., katerim so se navdušeno pridružili vsi zborovalci.

Sklepajoč svoje poročilo, pritrjujem besedam gosp. dopisnika iz Moravé, da je tudi nas prepričal ta shod, kako lahko bi se tudi pri nas dalo ljudstvo politično organizovati, kar bi bilo zlasti v času volitev velikega pomena.

Iz Samobora, 22. junija. V ponedeljek se je vršila izredna slovesnost posvečenja cerkve in ob enem svete birme v Veliki Dolini v najlepšem redu in vremenu. Krasna cerkev je v čast vnetemu gosp. župniku in župljanom, kar so premil. g. knezoškof v jako izpodbudni pridigi in pozneje v nagovoru sami pripoznali. Preočili so dvakrat v mokriški graščini, ki je gledé gostoljubnosti kakor kršćanskega duha dobro poznata.

Popoldne so se odpeljali prevz. g. knezoškof v Samobor ter počastili s svojim obiskom ondodni frančiškanski samostan, obiskali obedve cerkvi, pokopališče, ogledali si prijazno mesto in krasno okolico.

Samoborčani bili so prijetno iznenadeni in bi bili tako imenitnega in odličnega gôsta, kakor sem čul, sprejeli slovesno, ko bi bili prej o tem zašti.

Štajarsko. V Mariboru bodo dne 25. julija za duhovnike posvečeni sledeči gospodje: Belšak iz Zavrča, Cizerl od Sv. Marka pri Ptujú, Črncé iz Prihove, Dobršek

ubožica? Ravno na kresni večer prilezla je domov. Pot jo je vodila memo loke, kjer je bila po starodavni navadi zbrana mladina iz vasi. Ko Marina začuje šum, petje in smeh, umakne se v stran. A vzbudé se ji pri pogledu na zeleno trato spomini v srcu tako silni, da ne more več naprej, zato sede v travo poleg pota.

„Oh, kako britko se kaznuje mládenska lahkomišelnost! In kako hitro se maščuje! Lani v kresu, kako drzno sem se vedla ondi na trati proti Martinu! Kako sem ga zvesto me ljubečega pehala od sebe in hitela slepa za sleparjem!“ Tako je tožila Marina sama sebi svoje gorje.

Iz svojih težkih mislij se še-le vzdrami, ko začuje nekoga počasi stopati po potu.

Precej ga spozna. Bil je Martin. — Zakasnel se je nocoj in še le sedaj, ko je veselica na trati že skoro dokončana, bliža se počasnih korakov tudi on nekaj tako ljubi mu vaški zelenici.

Čemu bi tudi sedaj hitel na loko? Kaj ima ondi pač iskati? Minula je zanj brezskrbna mladost. Njemu ni donesla sreče. V take misli vtopljen pride do počivajoče Marine ob potu. — Takoj stase spoznala in zdrznila oba. Poteklo je dlje časa, predno sta pregovorila.

„Marina, kaj pa ti delaš tukaj!“ pregovori naposled Martin prvi.

„Počivam. Trudna sem od dolgega pota, smrtno trudna vsled grenkih poskušenj,“ odgovarja Marina ter skriva pred Martinom svoj blede obraz. „Tvoje besede so se spolnile, Martin!“

„Ne govóri o tem, Marina. Saj Bog dá, da se bo še vse, popravilo“ tolaži jo Martin, ki je v tem trenutku pozabil na svojo opravičeno nevoljo.

„Martin, prepozno je. Neizprosna smrt sili za menoj in sama čutim, da me kmalu ponesó v grob.“

„Pusti take otožne misli, Marina! V domačem kraju se boš zopet pozdravila in ko zopet pride kres leto osorej, tedaj bodeš zopet zdrava in vesela.“

V takih pogovorih sta prišla v vas; Marina je šla s težkim srcem v kajžico na koncu vasi, Martin pa nekako pomirjen na Zabukovišče.

* * *

Drugi dan, na praznik sv. Janeza Krstnika, so ljudje ravno šli od maše, ko je zapel mrtvaški zvon... Umrla je Bernardova Marina, kot žrtev dekliske prešernosti in lahkovernosti.

Takih grobov, pozabljenih grobov je mnogo, mnogo na pokopališčih!

iz Zusma, Golob iz Lembaha, Horjak od Sv. Roperta pri Laškem, Jodl od Sv. Lovrenca tik Pohorja, Krajac od Sv. Jurija ob železnici, Lanjšič iz Rožne doline pri Celju, Lom s Češkega, Medvešek iz Sevnice, Mihalič od Male-nedelje, Podvinski iz Pišec, Šebat od Slatkogore, Štefan s Češkega, Štrakelj od Sv. Petra ob Muri, Valpotič iz Pávlovec pri Ormožu, Vogrinec od Sv. Vida pri Ptuj, Weizel iz Hočja. — V Ljutomeru se je nemškoliberalni duh začel razširjati v društvu, ki bi vsled svojega poklica ne smelo delati razločka med Slovincem in Nemcem, namreč v „gasilnem društvu“, v katerem za zavednega Slovence danes ni več prostora. V novjšem času so v prijaznem trgu vgnjezdili podružnico „nemškega šulferajna“, ki hoče slovenske otroke prevrstarjati v „Nemce“; osnovali so tudi podružnico društva „Südmark“, da bi slovenske kmete laglje poganjali s slovenske zemlje ter priseljevali Nemce, ki bi naj v službo jemali samo nemške hlapce, nemške dekline, zaslužek dajali samo nemškim rokodelcem, kupovali samo pri nemških trgovcih. Da takemu početju nasproti Slovenec ne more rok držati križem, o tem si se lahko prepričal v majniku povodom volitve v občinski zastop. Na volišče je v „tretjem razredu“ prišlo 83 Slovencev in 50 slovenskih „Nemcev“ ali „nemških“ Slovencev, ali kako bi jih naj že imenoval človek, ako zanje ne bi rad rabil njim nepovoljne besede „nemakutar“; v „drugem razredu“ glasovalo je 8 Slovencev in 19 „Nemcev“, med njimi brez malega vsi uradniki in penzionisti; v „prvem razredu“ bilo je 5 slovenskih in 7 „nemških“ glasov. Celo iz Maribora, iz Celovca in z Dunaja so volilci prihiteli „Nemcem“ na pomoč. Na podlagi volitve so v občinsko zastopništvo prišli gg.: Slovenci: Gomilšek, Kukkovec, notar Šlamberger, Valpotič, potem „Nemci“: Al. Duller (Dolar), Ad. Huber, Fr. Mavrič, dr. Namesnik, Švare, Zemljič, H. Zidarič, J. Štajar. Kako li bi se „nemškom“ gospodom godilo, ko bi slovensko ljudstvo ž njimi ponovilo to, kar je enkrat poskusilo z nekim gostilničarjem

blizo g. Zemljiča. Dotičnik je namreč ob času neke volitve razobesil prusko-nemške zastave. Bes je, da so zastave vihrale v nedeljo samo predpoldne, ali to je zadostovalo, da so se Slovenci še tisti dan začeli ogibati dotične gostilne, a gostilničar si je vsled tega odšel nekam v druge kraje iskat ljubelega kruhaka, ker so mu ljutomerski „Nemci“, ki so pri njem imeli svoj „kazino“ ali shode, dajali premalo zaslužka. Ko bi po totem vzgledu Slovenci povsod podpirali Nemce, tako bi med nami ne imeli „nemških“ trgovcev, „nemških“ krčmarjev itd. Posebno pa še darokoplačevalci ob času raznovrstnih volitev naj skrbijo, da bo na slovenskih tleh imel krščanski in domoljubni Slovenec prvo besedo v zastopništvu občinskem in pa v šolskem. Na Slovenskem gospodar bodi Slovenec, kakor je to na pr. med Nemci Nemec, na Taljanskem Taljan, na Francoskem Francoz, itd. — V Konjicah je na svojem posestru umrl g. Fantoni. Njegovo ime je med ljudstvom dobro znano, ker je kot spreten slikar naslikal marsikatero cerkev, vzlasti na Štajarskem in po Hrvatskem. Svetila mu večna luč! — Pri sv. Janžu blizo Velenja so darežljivi farniki oskrbeli novo zvonilo. Dne 9. junija popoldne so se milostljivi gospod knezoškof dr. Napotnik pripeljali v dekanovino „Zaleška dolina“, da po tamošnjih krajih delijo zakrament sv. birme. Visokega gosta je pod slavalokom na okrajnej meji pri „Mostnarju“ pozdravila „deputacija“ ali odposlanstvo od strani okrajnega odbora Šoštanjanskega, a večina ljudstva je velepastirja pričakala pri cerkvi. Tukaj se je sledeči dan pred birmanjem vršilo posvečevanje troje novih zvonov. Da so vse obiskane fare bile svečano opravljene, da so svoje veselje razodevale s strelbo, z razsvetljavo, s prižiganjem kresov, tega pač ni treba praviti. — Gospoda Klemensievič in Demuth sta od ministerstva dobila dovoljenje, da smeta meriti svet za železnico iz Velenja skoz Slovenjigradec na Koroško. — Gosp. Roškar, nadučitelj v Lembahu, stopil je v pokoj. Za nadučitelja pri sv. Barbari v Halozah pride g. Podobnik.

Cerkev in šola.

Podobe iz življenja.

(Dalje.)

22. Materina oporoka.

Pavel je dovršil sredi poletja srednje šole in zrelostni izpit. Vračal se je vendar tožen domov. Moj Bog, kake počitnice so ga čakale! Mati na smrtni postelji. O borni pokojnini je živela osamela vdova, žena davno umrlega uradnika v tem majhnem kraju in se veselila lepih darov, ki jih je kazal nje sin v šoli. Zanj je dobri sivolasi župnik ondotni mnogo, mnogo storil.

Bolezen je slabotno mater vrgla letošnjo pomlad na ležišče in upanje je odplavalo vsem obiskovalcem, da vstane bolnica še kdaj. Sin je prebdel marsikako noč ob svoji ljubi materi. In kader je bolnica tako globoko upirala svoje motne poglede v sina, tedaj se je mladenič

vsekrat sklonil k nji in ji dé: „Mati, govorite, kam naj grem, kak stan naj si izberem, s čim naj vam napravim veselje?“

Mati ni odgovorila, ako ni bil blažen smehljaj na blelih ustnicah dovolj sladek odgovor. Sinova blagost in ljubezen do nje je bila za mater živa priča, da mu noben stan ne bode pokvaril srca.

Neki večer je bolnica ugasnila. Dopoldan je bil župnik pri nji, ki jo je okrepčal za poslednjo pot. Solzna mati ga je s tihim glasom nečesa prosila, kar je slišal le on sam. Ko pa se je usopla, prosila je po majhnem premolku duhovnika, da naj iz skrivnega predalčka stare, že trhljene omare izvleče škatljico z malim ključkom. To škatljico mu je izročila in zopet šepetaje naročala:

„To je za mojega sina Pavla. Odprite jo še le, ko minejo štiri leta! V škatljici dobodete že nekaj — mojo oporoko. Pisala sem jo sama. Bog mi bodi milosten.“

Popoldan je sina blagosloвила, zvečer pa, kakor smo rekli — umrla, lepo, blaženo umrla. Bila je dobra mati, kakoršne nima vsakdo. Zato ji je župnik takoj postavil nagroben spomenik; zapuščine ni bilo po nji toliko, da bi se mogla oteči pozabnosti nje gomila brez tuje pomoči.

Sin je bil sirota v pravem, polnem pomenu besede. Župnik mu je bil oče. On ga je podpiral gmotno, a tudi učeč ga. Sin je stal na razpotju življenja sam, neizkušes, tožen, potr. Župnika je slušal in ni mu bilo žal.

Tudi njemu je živela ista iskra v srcu, katero je njegov dobrotnik popolnoma razvnel. Bil je to poklic v duhovniški stan. Pavel je stopil v mestu, kjer se je doslej šolal, v bogoslovnico.

Štirikrat je po tej smrti ocvetila materin grob pomlad. Ko pa so četrto pomlad opojno dehteli grobni nasadi, krasili so veseli vaščanje ne daleč od pokopališča cerkev, da bi v odličnem hramu daroval prvi sveti dar Pavel.

Drugi dan — bila je nedelja in štiriletnica materine smrti — usipali so se z razžarjenimi obrabi verniki iz cerkve od nove maše. Ko sta stopila tudi Pavel in župnik iz svetišča, odprl je poslednji škatljico, potegnul iz nje zlat križec, poročni prstan materin in pismo. Citala sta oba tresočih rok, z živimi pogledi:

Dragi sin jedinec!

Smrt mi je blizu. To je moja oporoča. Nisem te silila, nisem želje izrazila, niti svetovala ti nisem, kak stan izberi. Poznam tvoje blago srce in ne bojim se za te. A bala bi se, ko bi po moji izrečeni želji izbral pot življenja, ki bi ti ne prijal, bala bi se, da bi bil

lahko žrtev ljubezni do matere, ko bi ti svojo tiho željo gledé stanu razodela. Danes si mož, danes imaš ali bodeš kmalu imel stan po svoji volji. Danes zatorej smem izraziti, kar sem želela ob tvoji sibili in želela na smrtni postelji. O ko bi bil dubovnik! Ako si, blagoslavljam te, blagoslavljal te bodem v nebesih. Blagoslavljal bodem tvoje oko, ki bodi vedno odprto čredi vernikov, blagoslavljal tvoje uho, ki vsikdar poslušaj glas trpečega zemljana, blagoslavljal tvoja usta, ki naj vedno govoré za božjo čast in zveličanje duš, blagoslavljal tvoje noge, ki naj povsodi hodijo po stazah božjih zapovedij in usmiljenja, blagoslavljal tvoje roke, ki naj delé pobožnim in vrednim ljudem nebeško brano. — Vzemi ta križec, drag spomin od moje matere in svoje babice! Ohrani prstan in bodi ti simbol nepretrgane zveze s cerkvijo! Moli za rajnega očeta, moli za-me!

Tvoja mati.

Pavel in župnik sta prišla na pokopališče. In kakor bi ju vlekla neka tajna sila, stopila sta k grebu Pavlove matere. Pokleknila sta oba h kratu na zelena tla in sin je položil materin list na cvetje gomile. Ljudje so vreli mimo, postajali in šepetali: „Kako dober sin!“

In oni, ki so poznali rajnico pod cvetno rušo, govorili so glasno: „To je bila blaga mati.“

Pavel in župnik pa sta bila globoko ginjena in nista mogla zdržati solz.

Žalne in srečne so bile solze, ki so kapale na — materino oporočo.

Razne novice.

(Domoljub) je z današnjo številko nastopil drugo polovico tekočega leta. Ob tej priliki vabi Slovence na novo naročnino ter se priporoča zavednim Slovincem, da ga širijo med ljudstvo. Vzlasti prosimo gg. duhovne, naj „Domoljuba“ tudi v prihodnje tako požrtovalno podpirajo in razširjajo, kakor so to dosedaj storili.

(Prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani.) Po želji osnovalnega odbora za prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani sta zbrala spodaj podpisana tudi za štajerske Slovence pripravljani odbor s sedežem v Mariboru, naj bi na pomoč bil ljubljanskemu odboru pri njegovih pripravah za občni shod. V odbor sta poklicala veljavne može raznih stanov po raznih krajih lavantinske vladikovine, naj bi tako vsi štajerski Slovenci, kateri se želijo shoda udeležiti, priliko imeli, pri njih poizvedeti vse v tej zadevi potrebno in jim tudi naznaniti kakoršnekoli posebne želje in predloge zastran shoda. Podpisana objavita radostno in ponosno, da so vsi in prav vsi v odbor povabljeni možje drage volje vabilo vsprejeli in shod navdušeno pozdravili. Njih imena po vrsti so: Dr. G. I p a v i c, zdravnik pri Sv. Juriju na juž. žel. in župan; dr. Fr. J u r t e l a, odvetnik v Šmariji, dež. glavarja namestnik; Jakob

Kovačič, učitelj pri Sv. Trojici v Slov. Gor.; Fr. Lipovšek, kmet v celjski okolici; dr. Ivan Lipold, župnik in deželni poslanec; Al. Mikl, trgovec v Ormožu; dr. Ivan Mlakar, profesor bogoslovja in ravnatelj knezoskofijskega semenišča; Fr. Ogradi, inf. opat celjski; Ivan Pahernik, veletržec v Vuhredu; Fr. Robič, c. kr. profesor, državni poslanec; dr. Josip Sernek, odvetnik v Celju in deželni poslanec; Ivan Skuhala, dekan ljutomerski; Mat. Slavič, kmet na Murškem polju; Kon. Vašič; c. kr. ministerski svetovalec in graščak; Al. Velebil, kmet pri Sv. Petru pri Mariboru; Fr. Urbas, kmet na Dravskem polju; Jos. Zalkar, kmet na Blanci v fari sevniški. — Ta odbor je imel minoli ponedeljek, dné 27. junija, ob 10. uri dopoldne sejo v dvoru stolnega kapitola mariborskega, ter z ozirom na naše posebne razmere v razgovor vzel po ljubljanskem odboru mu poslano načrte predmetov, za razprave občnega shoda odločenih.

Fr. Kosar, prelat. Dr. Ivan Križanič, kanonik.

(Novomašniki.) Mil. gospod knezoškof bodo 21. bogoslovcem dné 19. julija delili subdijakoniat, 21. julija dijakoniat in 23. julija presbiterat. Posvečeni bodo naslednji gg.: 1. Benkovič Josip iz Kamnika, 24. jul. v

Kamniku; 2. Cegnar Josip iz Stare Loke, 24. julja v Stari Loki; 3. Čik Karol iz Ljubljane, 24. julija pri sv. Jakobu v Ljubljani; 4. Dornik Karol iz Tržiča, 31. julija v Trziču; 5. Gruden Josip iz Ljubljane, 24. julija pri sv. Petru v Ljubljani; 6. Jelenc Ivan z Dobrave, 31. julija na Ovišah pri Kropi; 7. Kerin M. iz Križevca, 31. julija v Križevem pri Kostanjevici; 8. Kolar Gustav iz Ljubljane, 7. avg. pri sv. Jakobu v Ljubljani; 9. Kos Matej iz St. Janža, 31. julija v St. Janžu; 10. Lenasi Karol iz Ljubljane, 24. julija v Ljubljani; 11. Levičnik Alfonz iz Planine, 31. julija v Logatcu; 12. Medved Anton iz Kamnika, 31. julija v Kamniku na Žslah; 13. Rihar Stefan iz Polhovega Grada, 31. julija v Polhovem Gradu; 14. Žvan Franc iz Kamne Gorice, 31. julija v Kamni Gorici; 15. Knific Josip iz Trboj, 31. julija v Smledniku; 16. Kocijančič Anton iz Loma pri Trziču, 7. avgusta v Trziču; 17. Kromar Ivan iz Dolenjevasi, 31. julija v Dolenji Vasi pri Bbnici; 18. Meršolj Ivan iz Radovljice, 24. julija v Radovljici; 19. Rihar Matej iz Polhovega Grada, 7. avg. v Polhovem Gradu; 20. Stroj Alojzij iz Dobrave, 31. julija na Dobravi; 21. Trpin Ivan iz Železnikov, 24. julja pri čč. Uršulinkah v Ljubljani.

(Družba sv. Cirila in Metoda) ima letos svoj občni zbor v Postojni dné 28. julija. — Slovenski časniki priporočajo, naj Slovenci v proslavo godu svetih blagovestnikov darujejo cirilo-metodijski dar v prospeh družbe sv. Cirila in Metoda, kateri je namen delovati za slovensko šolstvo na katoliški podlagi. Dobro delo stori, kedor kaj daruje za domačo vzgojo naše mladine. Zato naj je tudi „cirilo-metodijski dar“ Slovincem iskreno priporočen!

(V Gorici) se je bilo zbralo minoli teden leco število za slovenski katoliški shod vnetih gospodov, kateri so pod predsedništvom preč. gosp. stolnega dekana Franca Mrcina prav živahno pretresali tvarino, za shod namenjeno. Po večjem so se vsi skladali z resolucijami pripravljalnega odbora v Ljubljani, vendar je prišlo v razgovor mnogo važnih prememb, katere so tudi obveljale. Ker bodo ti gospodje tudi po župnijah v tem smislu delali, je upati, da se zanimanje za prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani po Goriškem močno razširi in okrepi. Tudi za pokritje troškov na shodu katoliškem so zbrali lepo svoto. Bog blagoslovi delovanje takih naudušenih mož.

(V Škofji Loki) se je lepo izvršil pripravljalni zbor za prvi katoliški shod na praznik sv. Petra in Pavla. Dopoldne je bilo v mestni farni cerkvi spodbudno duh, opravilo, pri katerem je cerkveni govornik pojasnjeval namene katoliških shodov sploh in namene prvega slov. kat. shoda posebej. Popoldne se je vršilo zborovanje pri „kroni“. Govoril je prvi g. S. Zupana temeljito in poljudno, kako naj Slovenci vsepovsod razodevamo nevstrašeno svojo katoliško zavest. G. dr. V. Gregorič je lepo govoril o predmetih, ki se bodo obravnavali na kat. shodu. G. J. Kalan je pojasnjeval dolžnosti katoličanov v današnjih dnéh. Shodu je predsedoval č. g. mestni župnik Ivan Tomazič. Shod se je vršil v najlepšem redu in gotovo ne bo brez blagodejnih nasledkov. — Isti dan so pokopali bivšo prednico uršulinskega samostana gospo M. Be-

nedikto. Takega pogreba Loka baje še ni videla. Blaga gospa mati naj počiva v miru!

(Slovenskih duhovnikov) v Ameriki je 27, in sicer škofa dr. Janez Vrtin in dr. Ignacij Mrak, opat dr. Bernard Ločnikar in misijonarji gg.: Jak. Trobec, Jan. Stariha, Ivan Solnce, A. Ogulin, Alojzij Plut, Jos. Kastigar, Ivan Pavlin, Ivan Tory, F. Bajec, Fr. Sušteršič, J. Buh, Fr. Košmerik, Simon Lampè, Ivan Žužek, Peter Jeram, Ignacij Tomazin, Janez Čebul, Jos. Zalokar, Filip A. Režek, Severin Gross, Ciril Zupan, Roman Homar, Vinc. Šifrer. Od teh delujejo 4 med Slovenci, katerih je v Ameriki okoli 12.000. Slovenci so kot pridni in zanesljivi ljudje povsod priljubljeni. Večina jih dela v nevarnih rudokopih.

(Na sv. Višarje) došlo je dné 25. junija t. l. s posebnim vlakom okoli 900 pobožnih ljudi iz spodnjega Štajerskega in s Kranjskega. Prečast. gospod dekan iz Zbanic prišli so romarjem v spremstvu več svečnikov z zastavami naproti, jih pozdravili in peljali v lepem sprevodu v cerkev, kjer so bile večernice z blagoslovom, molitve in druga cerkvena opravila; drugi dan delitev sv. zakramentov in darovanje sv. maš. Vdeleženci so polni zahvale in zadovoljnosti zapustili sveti hram Matere božje, se veselega srca poslovili, ter se vrnili proti Trbižu, kjer jih je poseben vlak zopet prepeljal do tja, od koder so prišli.

(Teča) je zdatno škodo dné 25. junija napravila severno od Maribora po Jarenini in v okolici.

(V Brebrovniku pri Ormožu) se je Mariji Bišek te več časa blodilo. Dné 24. junija se je obesila na stopnicah, ki vodijo na nahišje. Sirotica je živela 92 let.

(Iz škefovine mariborske.) Župniki postali so čč. gg.: Zdolšek pri Sv. Juriju pod Taborom, dozdej bil je za župnika v Solčavi; Gajšek pri Sv. Vidu blizu Ponikre, dozdej župnikoval pri Svétinjah poleg Ormoža; Karba, dozdej kapelan na Dobrni, pride v Zreče pri Konjicah. Neutrudljivemu temu svojemu sotrudniku „Domoljub“ iskreno čestita. Č. g. Anton Medved je dne 4. junija v Rimu postal skušnjo za doktorja modroslovja, dne 27. junija pa je na Dunaju postal še doktor bogoslovja ali svetega pisma: mladi vrli gospod je doma z Gorice pri Rajhenburgu ob Savi. Prestavljeni so čč. gg. kapelani: Kolar za provizorija fare v Rožni dolini, Pajtlar pa na jednako službo k Svétinjam, Merc v Mislinje, Brglez od Sv. Vida k Sv. Stefanu, Kačičnik v Zetale, Pivec na Rečico, Kakuška v Ribnico.

(Konservativno obrtno društvo v Ljubljani) priredi v nedeljo, 10. jul. t. l., ob 5. uri popoldne v Sentvidu nad Ljubljano v dvorani „katoliškega rokodelskega doma“ VIII. redni shod. — Vapored: 1. Nagovor in poročilo načelnikovo. 2. Obrtne zadeve. 3. Slučajnosti. Zborovanje vršilo se bode ob vsakem vremenu. Po zborovanju prosta zabava v gostilni pri „Kraljiču“. K temu velevažnemu zborovanju vabi nujno vse gg. člane in prijatelje društva ODOB.

(Ameriške novice.) „Amerikanski Slovenec“ poroča v 25., te dni nam došli številki z dné 10. junija, da je dné 2. t. m. Vid Grahek kopal v jami pri Tower-u v Minesoti. Nenadoma se utrga velik kós rude, ki ga je do

smrti potokel. Grabek je bil domá iz Petrove Vasi pri Crnomlju, star 35 let, neoženjen. — Luka Beligaj iz Rakitnika na Notranjskem in Anton Marinčič iz Brezovice pri Stopičah sta se napotila v Kalumet obiskat prijatelje. Hodila sta po železničnem tiru. Kar prisopiba nasproti vlak, in ko stopita na vétricni tir, pridrvi od zadej drugi vlak, ki ga nista videla, ter oba vrže ob tla. Beligaj je bil takoj mrtev, Marinčič je živel še deset minut. Na Kranjskem sta zapustila ženi in otroke. — Letina v Združenih državah ne kaže posebno dobro. Ker je deževalo do srede maja, ozimina ni mogla vspravati in tudi setev poletne pšenice se je zavlekla. Precěj dobro pa kaže koruza. Sicer pa imajo Amerikanci še mnogo starega žita.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. Josip Laznik, administrator v Podlipi, je prezentiran za župnika v Polhovem Gradcu. Č. g. Jos. Gregorič, kapelan v Višnji Gori, je premeščen na Trebelno; na njegovo mesto je šel semeniški duhovnik č. gosp. Jakob Pavlovčič.

(Pri občinski volitvi) v Čekovniku v logaškem okraji je bil izvoljen županom posestnik Anton Rupnik, svetovalecema Jan. Sinkovec in Lor. Rupnik. — V Nasovčah v kamniškem okraji je bil izvoljen županom posestnik Andrej Barlé, svetovalecema Janez Sedlar in And. Kern.

(Iz Starega Trga) pri Ložu se nam piše: Danes dné 2. julija je bil pri nas zopet izvoljen županom g. Fraučiček Perušek. — Danes popoldne je začelo v Prezidu goreti. Starotrško gasilno društvo je hitelo na pomoč.

(Nesreče) Včeraj je davkarski pristav v Škofji Loki, g. Adolf Volanšek, na izletu proti Podnartu padel tako nesrečno z neke višine, da je vsled ran umrl. Truplo so prenesli v mrtvašnico v Podbrzje. — Dne 29. junija je posestnik M. Mravlja iz Hotavelj v kranjskem okraju padel s čišnje in kralu nato umrl. — Dne 27. junija je v Raki padel s krova fregate „Osaričinja Stefanija“ mornar Korošec ter zginil v morju. Bržkone je med padcem zadet z glavo ob železje, ker so našli krvav sled.

(Letina.) Iz Štange se nam piše: Letina v tukajšnji okolici prav slabo kaže, ker črvi žito in travo prav hudo izpodjedajo; tudi sena bodo malo nakosili. Sadno drevje bode slabo obrodilo; štangarskih češenj bodete letos malo videli v Ljubljani. Hrušk in jabolk skoraj nič ni. Lani nam je toča vse vzela, letos pa preti slaba letina.

(Utonil) Pretečeno nedeljo popoldne je v Zužemberku utonil 31letni Martin Ubank, duinar, domá v Dravljah nad Ljubljano. Napil se je žganja, nato pa v družbi drugih delavcev, ki zidajo novo sodnijsko poslopje, šel kopat se v Krko. V norčiji je skakal pijan po jezu, tu se mu izpodmakne in pade v več metrov globoko vodo pod jezom. Vsi poskusi, da bi ga rešili, so bili zaman. Kake pol ure potem prišla je njegova žena z Gorenjskega ga obiskat, bilo je prepozno, dobila ga je že mrtvega. Zopet sad nesrečnega žganja, ki se tudi po Dolanjskem vedno bolj širi!

(Nesreča) Dodatno se nam še poroča o nenadni smrti g. Adolfa Volanška, c. kr. davčnega pristava v Škofji Loki: V nedeljo je šel v družbi k sv. Joštu.

Proti večeru se je vračal čez Podbrzje v Podnart. Ločil se je od družbe, šel po bližnjici skozi gozd, prišel do nekega kamnoloma ter padel čez skalovje v globočino. Našli so ga mrtvega pod pečino. Pokojnik je bil star 29 let, oženjen, vesten uradnik in spreten godbenik.

(V Novem Mestu) je bil za župana izvoljen g. Fran Perko, za svetovalce gg. A. Pauser, dr. Schegula in dr. Poznik.

(Nevihta.) Z Vipavskega se nam piše: Dne 28. t. m. na večer nastal je po vipavski dolini hud vihar. Vode se niso mogle naglo odtekat, preplavile so lepe travnike in mnogokje zasule njive. Strela je udarila v Šturji v brzjavni drog ter ga razklala na drobne kosce, več dreves ob cesti je eskubla, kak h pet drogov popolnoma razdejala, potem pa se ravno nasproti pokopališča zgubila v zemljo, katero je razbrkala ter ob jednem odbila še od cestnega zidu kamenje. Ta tretji naliv ni trajal dolgo časa. y.

(Nesreča.) V Gropadi pri Bazovici ubila je strela mladeniča, ki je nesel domov seno za kravo. Našli so ga sredi travnika prucej osmojenega od strele.

(Pri občinski volitvi) v Kaplivasi v kamniškem okraji je bil izvoljen županom g. Andrej Mejač ml., svetovalecema pa J. Drešar in J. Lukanec.

(Strela.) S Pivke se piše: Sv. Vida dan je bil za Pivčane strašen, kakeršnega ljudje že dolgo ne pomnijo. Zvečer proti 6. uri se pripodé od juga črnosivi oblaki z gromom in bliskom, ulije se silna ploha; mož Lovro Vdovič iz Zagorja in žena njegova bežita z njive pod bližnji hrast. V tem hipu trikrat trešči, tretjič udari dva metra proč od moža in žene. Mož obleži kot mrtev, žena pa kliče na pomoč. Mimo pride voznik iz Zagorja, vzdigne in strese moža, ki ga je puh strele omotil; žena je bila blede strahu. Na pomoč prihité tudi zagorski g. vikarij in ljudje z vozom, na katerem oba odpeljejo v Zagorje. Možu je strela osmodila lase, ožgala ga po prsih in z desne noge potegnila čevljev, za katerim je imel vtakujen krivce. Doma so ju greti in drgnili, ker v nogah ju je lomil hud krč. Mož je že boljši, žena pa je zelo oslabela in toži, da jo močno peče po životu. Smrtne nevarnosti ni, vendar pa utegneta še dolgo ležati. Ljudje kolnejo pogostoma: Strela te ubij! Ta žalostni slučaj jih zopet uči božje kazni.

(Tržna cena v Mariboru.) Pšenica 6 gld. 60 kr., rž 5 gld. 20 kr., ječmen 4 gld. 85 kr., oves 3 gld. 15 kr., koruza 4 gld. 90 kr., proso 3 gld. 90 kr., hajdina 5 gld. 35 kr., krompir 2 gld. 30 kr., vse po heltolitru.

Listnica upravnštva: One naročnike, ki so „Domoljuba“ plačali samo za pol leta, prosimo, da nemudoma dopošljejo zaostalo naročnino, ker bi jim sicer zaradi reda prihodnje številke ne mogli več doposlati.

 Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 21. julija zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj,	2. julija: 63,	59,	49,	9,	87.
Praga	28. junija: 47,	53,	28,	13,	41.
Line	25. junija: 21,	76,	61,	45,	74

Tržne cene v Ljubljani

dae 2. julia.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenič. hktl.	6	80	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	5	80	Surovo maslo,	—	72
Ječmen,	4	40	Jajce, jedno	—	2
Oves,	2	75	Mleko, liter	—	19
Ajda,	5	90	Goveje meso, kgr	—	62
Proso,	4	71	Felečje	—	54
Koruza,	4	60	Svinjsko	—	64
Krompir,	2	86	Koštrunovo	—	38
Leča,	12	—	Pišanec	—	45
Grah,	10	—	Golob	—	17
Fižol,	9	—	Seno, 100 kgr.	1	78
Maalo, kgr.	—	86	Slama	—	2
Mast,	—	68	Drva trda, 4 kub. utr.	6	50
Špab svež,	—	56	mešča,	4	50

Boleznim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi našega nepozabnega, iskreno ljubljenelega soproga, ozir. očeta, deda in brata, gospoda

ANDREJA KNEZA,

posestnika in načelnika cestnega odbora ljublj. okolice,

po dolgi mučni bolezni v soboto, dne 18. junija zjutraj ob 6. uri, previdnega s sv. zakramenti za umirajoče v 55. letu njegove dobe.

Pogreb je bil v ponedeljek, dne 20. jun. ob 8. uri zjutraj na viškem pokopališču

Predragega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ob jednem pa se zahvaljujemo za izraze sočutja mej boleznijo in ob smrti pokojnika ter za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu, darovalcem krasnih vencev, osobito preč. duhovščini, g. okr. glavarju cesarskemu svetniku Mahkotu, gg. Šlibarju, Witschlu, Mathianu, gg. županom in cestnim odbornikom.

Na Viču, dne 20. junija 1892.

63 (1)

Žalujoča rodbina Knez.

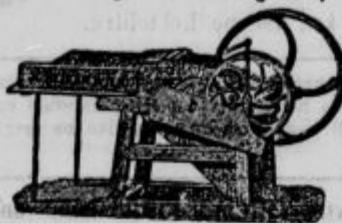
Jos. Cotman,

pleskar, lakirar in napisal slikar, 172 (13)

v Ljubljani, na Bregu št. 6.

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi v lično izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del posebej se priporoča gg. obrtnikom (rokodelcem) v izvršitev imenskih in raznih napisov. Delo solidno, trajno in cene nizke.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito, triérje, slamoreznice, mlíne za sadje, stiskalnice za sadje in vino, za grozdje, kakor vse druge stroje in pripomočke za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. priporoča v najnoviji in najlepši obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Ilustrovani zapiski in pohvala pisma v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. — Čas za poskušnjo — garancija, zgodni pogoji.

Zapet ničlane cene!

Velika zaloga vsakovrstnega žita

sočivja, isterskega in kraškega brinja ter drugih deželnih pridelkov je na prodaj po naj nižjih cenah s točno in pošteno postrežbo pri 56 22

Ivan-u Knez-u

v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 3.

NOVO NOVO

Schick M., speciallist na Dunaji, I. Goldschmied-

gasse št. 3, priporoča trpečim vsled kile 35 10-1

elast. kilne pasove (Bruchbänder)

izdelane po najnovjših predpisih in najpripravnije, kateri zabranjajo povečanje bolečin; za enostransko porabo gl. 5 — d. 8 — za dvo-transko gl. 9 — do 15 —

Za hudo trpeče (reponibar) prav pripravi se moji elastični pasovi s premikajočim se klopčičem, enostranski gl. 4-50 do 7-50, dvostr. gl. 8-80 d. gl. 15 — P. i naro. itvah, katere se izvrše po povzetji, označi se kakovost bolezni

Šiška Fr., kovač v Ljubljani, Marije Terezije cesta

št. 6, priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu izborno svojo zalogo najraznovrstnejših

KS v ó z 21

po nizkih cenah, 61 (6 1)

Košir Ant., v Ljubljani, Kolodv. ulice 24,

izdeluje in priporoča

jermena za stroje

iz najboljšega jedrnatega usnja, kovčge in torbice po najnižji ceni Na pismena vprašanja odgovarja točno, cenik in risbe na željo zastoj. 62 (6-1)

Primerna darila!

priporoča uljudno

Fran Čuden,

urar,

preje J. GEBÄ,

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11,

ter vabi uljudno preč. duhovščino in sl. občinstvo na ogled svoje velike izborne zaloge najraznovrstnejših

žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, stenskih ur z nihalom, ur s stojalom in ur budilno (Weckeruhren), ur z godbo in godbenih valčkov v ličnih politiranih omaričah, raznovrstnih veritio, prstanov in uhanov.

Cene žepnim uram so naslednje:

Najfinejše nikelnate ure od gl. 3-80 do 6 —
srebrne ure s ključem " " 7-50 " 10 —
" srebrne remontoir-ure " " 7-50 " 12 —
" iste z dvojnim oklepom " " 9 — " 18 —
" zlate ure za dame " " 16 — " 35 —
" zl. te ure za gospode " " 24 — " 130 —

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za za vseljivost mehanizma pa poldrugo leto jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da moje blago ni zamenjati z dunajskim tovarniškim blagom, vzlic temu, da prodajem dobro blago za res nizko ceno.

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvršbo — Vnanjim naročnikom postrežem po želji z obratno pošto. 17-6 205 38 13

Ilustrovani ceniki na željo gratis in franko.

Špitalske ulice v Ljubljani.

Usojam si velemenjenim svojim odjemalcem in slavn. občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznaniti, da sem zaključil razprodajo ter se oskrbel z novim blagom, kakor je: **izvanredno lepo in ceno blago za ženske obleke, pristni kreton za prati**, vsakovrstno

blago za moška in ženska oblačila

iz pristne volne izdelano, najlepši svileni in volneni roboi vse v največji izberi in zanesljive kakovosti. — Prav posebno opozarjam, da se bodem zadovoljil v bodočnosti z **najmanjšim dobičkom** ter cenj. odjemalcem **vračunil vedno le najnižjo ceno** navzlic dobremu, **trpežnemu blagu** in točni postrežbi. — Priporočam se v mnogobrojni nakup velespoštovanjem

50 12-6

R. MIKLAVC.

Špitalske ulice v Ljubljani.

Zadnja cena.

Zadnja cena.

Na prodaj

je dve in pol leti star, dobro izvežban, zdrav in krepak

LOVSKI PES,

porabljen za goro in polje, vajen vode; postušen formae pristne pasme, torej je priporočljiv posebno gg. Jovcem. Na željo prepusti se za nekaj dni na poskušnjo. Cena 60 gld. — Natancneje pove upravnistvo „Domoljuba“.

64 (2-1)

Vse rabljene pismene marke

kupuje vedno G. Zechmayer, Noremburg (Nürnberg). Obrazi zastoj. 20-17

Proč z navadno kavo, kupujte **Kneippovo sladno kavo,**

ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika Seb. Kneippa edino le tovarna

bratov Ölz v Bregencu
na Bodenskem jezuru.

Velečast. gosp. župnik Kneipp se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in vživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pol prebavljene iz želodca. Kneippova kava pa ima **veliko redilno moč**, pomiri živce, in je dosti **boljši kup**. Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej primeša nekoliko

OCHRANNA-ZNÁMKA.

Seb. Kneipp.

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štirvojlati in rudeči, bratov Ölz, varnostna marka, ponvica, podoba in podpis župnika Kneippa. Ölzova kava nosi ime in ponvo.

Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za prekomorsko blago. — V Ljubljani pri: Jegliču & Leskovicu, F. S. Rojniku in M. Wagnerjevi vdovi. — Lahko se pa tudi pri nas naroči, in jo pošljamo v zavojih po 4 1/2 kil franko s pošto.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo
v Bregencu.

131

(20-17)

Ravnokar je v novi izdaji izšla knjiga: 453-2

!! Popolni molitvenik !!

Pot v nebesa

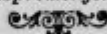
ali

življenje udov III. reda sv. Frančiška Seraf., ki med svetom živijo.

Spisal

O. Nikolaj Mežnarič,
frančiškan v Mariboru.

IV. neizpremenjeni natis.

V Ljubljani, 1892.

Založila „Katol. Bukvarna“
Tisk „Katol. Tiskarne“.

I Z A T R E T J I P O D I T I

554 strani, v usnji vez. gld. — 90, z zl. obrezo gld. 1.20.

Med slov. molitveniki najpriljubljenejša knjiga; njena nizka cena jo priporoča v obilno razširjatev temveč, ker so vse druge knjige III. reda razprodane.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(12) 47

zobozdravnik

(7)

pri Hrdeckeega mostu I. nadstr.

Tinkturo za želodec

pripravljala lekarnar **Gabrijel Piccoli**. 261 4

Ta tinktura za želodec je sredstvo, ki lahko, vendar zdatno krepeča opravi prebavnih organov in pospešuje odprt život. Dr. Hager, doktor filozofije in medicine itd. itd. v Frankobrodu n. O., in prof. Knapitsch, zaprisožen sodnijski kemik v Ljubljani, sta to tinkturo za želodec kemično analizovala in soglasno našla, da ni drastično sredstvo.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 steklenicami stane gl. 136, s 24 gl. 260, s 36 gl. 384, s 44 gl. 426, 55 steklenic tehta 5 kg. s poštno težo in velja gl. 526, 110 steklenic gl. 1030. Poštnino plača vedno naročnik. — 1 steklenica 10 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnauja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo.

Najnižje cene.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna delavca,
Ljubljana, Mešni trg 15.

izdelovanje
Skrbno.

Največji izbor.

18 21-10

Jelenov zob

v srebru 75 kr., z gamsom gl. 125.

Absoluten vseh.

6-6 Zaspanje izključeno!

Cena gl. 225, s koledrom gl. 305.

Po noči sveteč cifernik

70 kr. več, ravno tak koledar-darski budilnik, s ponoči sveteč eif raico, z niznim zvonom, montiran, gl. 475, primakakovost gl. 575.

Novost, štiriglaste ka-
setne oblike, z
niklastim okovom, pozla ena,
bogato elizirana skoro 28 cm
visoka ura z budilom, z bitjem
1/2 in 1/4 ure, cena gl. 9.—,
brez bitja gl. 5.—. Ura s
kukovico, bje 1/2 in 1/4 ure,
cena gl. 7.—, v umetn. iz-
delani omariči gl. 9.—, v ku-

kočico, prepelico in repetiranjem, bogato izrezana gl. 1850.
Kovinska trpežna ura za gospode, odprta, masivni okrov iz nov. srebra gl. 550, z dvojnimi okrovom gl. 750.

EMIL MAYER,

161 Dunaj, I., Deutschmeisterplatz 4. 10-10

Vse proti dveletnemu jamstvu, tovarniški ceniki zastonj.

Usojava si ponujati:

Opeko z zarezo za streho, prve vrste
(Strangfalzdachziegel)

1000 komadov 45 goldinarjev,

Opeko z zarezo za streho, druge vrste
1000 komadov 33 gl.,

zraven spadajoče žlebake z zarezo
po 20 kr. komad

Za trpežnost jamčiva tri leta tako, da
kar bi se utegnilo razzebsti te opeke, jo na
domestiva z novo brezplačno.

Na zahtevanje sva pripravljena poslužiti
z uzorci.

Prodaja in zaloga je:

Konjušni trg št. 10 v Ljubljani

Knez & Zupančič

Kopališče in vodozdravilnica v Kamniku, Kranjsko.
(Postaja lokalne železnice Ljubljana-Kamnik.)

Zdravljenje po načinu župnika Kneipp-a,

pod vodstvom **specijalnega zdravnika**, ki ima spride-
valo sposobnosti od veleč. g. župnika Kneippa, pri
katerem je dlje časa prakticiral ter potem dve leti vodil jako
obiskano zdravilišče po Kneipp-ov-m sistemu in dosegel najbolje
vspehe, o čemur svedoči mnoga zahvalna spričala.

O zavodu in stanovanjih daje potrebna dotična pojasnila
59 (3-1) **Vodstvo zdravilišča.**

Zahtevajte povsodi pri nakupovanju izrecno ne-
prekosljivega

Barthelovega pristnega karbolineja

kateri edini dá lesu tri- do štirkratno trpežnost in čisto
rujavo barvo. Barthelov karbolinej je zanesljivo sred-
stvo proti živinskim nalezljivim boleznim, šenu, proti
nadležnim muham, podganam, mršesom, dalje vlačnim
stenam itd. — Cenik in opis uporabe zastonj. 5 Kilo po
pošti gl. 150. — Razpošiljam tudi

mast za vozove in usnje, strešni klejni papir,
patentovano strjeno smolo, olja za stroje

itd. najceneje. — Trgovina je bila ustanovljena l. 1781.

36 (5-1)

M. Barthel & Comp.,
Dunaj, X., Keplergasse 2032.

Cenilniki
zastonj
in franko.

Največja zaloga
šivalnih strojev

(1410) **JAN. JAX,**

LJUBLJANA,

Najnižje cene.

Ugodni vplačilni obroki so
(1410) dovoljujejo. (30-40)

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno
trajno in ceno.